

R O Z P O R Z A D Z E N I E

RADY MINISTRÓW

z dnia 9 sierpnia 2012 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych
i ich wynagradzania

Na podstawie art. 191 § 3 i art. 195 § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. Nr 60, poz. 278, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Nauka zawodu ma na celu przygotowanie młodocianego do pracy w charakterze wykwalifikowanego pracownika lub czeladnika i obejmuje praktyczną naukę zawodu, która jest organizowana u pracodawcy na zasadach ustalonych w odrębnych przepisach, oraz dokształcanie teoretyczne.

3. Przyuczenie do wykonywania określonej pracy ma na celu przygotowanie młodocianego do pracy w charakterze przyuczonego pracownika i może dotyczyć wybranych prac związanych z nauką zawodu, o której mowa w § 6 ust. 2 i 3.”;

2) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W razie konieczności wypowiedzenia młodocianemu umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego odbywanego w formie nauki zawodu pracodawca zawiadamia przedstawiciela ustawowego młodocianego lub jego opiekuna oraz szkołę, jeżeli młodociany dokształca się w szkole, a także izbę rzemieślniczą, jeżeli pracodawcą jest rzemieślnik, w celu umożliwienia młodocianemu kontynuowania nauki zawodu w dotychczasowym lub zbliżonym zawodzie.”;

- 3) w § 6 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Nauka zawodu trwa nie dłużej niż 36 miesięcy, z zastrzeżeniem § 12.
 2. Zawody, w których odbywa się nauka zawodu, określają przepisy dotyczące klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.”;
- 4) w § 8 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) realizuje program nauczania dopuszczony do użytku w szkole uwzględniający podstawę programową kształcenia w zawodach określonych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego w zakresie nauczanego zawodu lub realizuje program zapewniający spełnienie wymagań egzaminacyjnych określonych w standardach będących podstawą przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł czeladnika w zawodach nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonych w przepisach dotyczących klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy,”;
- 5) w § 11 ust. 1 – 3 otrzymują brzmienie:
- „1. Wiedza i umiejętności nabyte przez młodocianego podczas nauki zawodu są sprawdzane w trakcie egzaminu.
 2. Młodociany zatrudniony u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem doksztalający się w zasadniczej szkole zawodowej zdaje egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie z zakresu kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, a w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

3. Młodociany zatrudniony u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem kształcący się w ośrodku kształcenia i doskonalenia zawodowego lub u pracodawcy zdaje egzamin eksternistyczny potwierdzający kwalifikacje w zawodzie z zakresu kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, a w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – egzaminy eksternistyczne potwierdzające kwalifikacje w zawodzie z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, zgodnie z przepisami dotyczącymi egzaminów eksternistycznych.”;
- 6) w § 14 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. W razie przerwania nauki zawodu i podjęcia jej w tym samym lub zbliżonym zawodzie u tego samego albo innego pracodawcy czas odbytej poprzednio nauki zawodu wlicza się młodocianemu do okresu wymaganego do odbycia przygotowania zawodowego, jeżeli przerwa w nauce zawodu nie trwała dłużej niż 12 miesięcy, a w przypadku podjęcia nauki zawodu u innego pracodawcy – dodatkowo po sprawdzeniu stopnia opanowania zawodu.
 2. Zaliczenia praktycznej nauki zawodu dokonuje pracodawca, który przyjął młodocianego w celu dokończenia nauki zawodu, a zaliczenia przedmiotów teoretycznych – w zakresie zrealizowanym w okresie odbywania przygotowania zawodowego u poprzedniego pracodawcy – dokonuje podmiot prowadzący teoretyczne kształcenie zawodowe tego młodocianego w czasie odbywania przez niego przygotowania zawodowego ponownie u tego samego albo u innego pracodawcy.”;
- 7) w § 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Czas trwania, zakres oraz program przyuczenia do wykonywania określonej pracy ustala pracodawca, biorąc pod uwagę wybrane treści programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach określonych

w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego lub programu zapewniającego spełnienie wymagań egzaminacyjnych określonych w standardach będących podstawą przeprowadzania egzaminu kwalifikacyjnego na tytuł czeladnika w zawodach nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, określonych w przepisach dotyczących klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

Donald Tusk

-
- ¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 908.
- ²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 197, poz. 1663, z 2004 r. Nr 224, poz. 2274 oraz z 2005 r. Nr 53, poz. 472.

Sprawdzono pod względem prawnym i redakcyjnym:

Prezes Rządowego Centrum Legislacji
Maciej Berek

Dyrektor Departamentu Rady Ministrów
Hanka Babińska

24/08/KC

UZASADNIENIE

Projektowana zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. Nr 60, poz. 278, z późn. zm.) jest skutkiem nowelizacji ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.), dokonanej ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206). Nowelizacja wchodzi w życie z dniem 1 września 2012 r. i przebudowuje system kształcenia zawodowego i ustawicznego, wprowadzając zmiany strukturalno – organizacyjne i programowe.

Wyżej wskazana nowelizacja ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ma wpływ na kształcenie się pracowników młodocianych i powoduje konieczność wprowadzenia zmian o charakterze aktualizacyjnym i dostosowującym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania. Głównym celem projektowanych zmian jest więc to, aby młodociani pracownicy, rozpoczynający od dnia 1 września bieżącego roku naukę – mogli odbywać ją zgodnie z nowymi zasadami. Należy przy tym pamiętać, że na podstawie art. 197 § 1 Kodeksu pracy, pracownik młodociany jest obowiązany doksztalać się do ukończenia 18 lat.

Należy także zauważyć, iż część zmian porządkowych, wprowadzanych w projektowanym rozporządzeniu, ma również na celu usystematyzowanie oraz aktualizację zasad organizowania przygotowania zawodowego młodocianych i stanowi odpowiedź na potrzeby praktyki.

Szczegółowe zmiany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania dotyczą:

- 1) Rezygnacji z nieużywanych już w przepisach oświatowych określeń „wykwalifikowany robotnik” oraz „przyuczony robotnik”;

Na podstawie przepisów oświatowych nie uzyskuje się już tytułu wykwalifikowanego robotnika. Dlatego określenie to zastąpiono sformułowaniem „wykwalifikowany pracownik”. Natomiast w celu zapewnienia spójności wewnętrznej zmienianego przepisu, posłużono się pojęciem „przyuczony pracownik” zamiast „przyuczony robotnik”.

- 2) Rezygnacji z posługiwania się pojęciem „zawód pokrewny” i zastąpienia go określeniem „zawód zbliżony”;
Ponieważ w art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, funkcjonuje przepis stanowiący, iż szkoła publiczna może być zlikwidowana po zapewnieniu przez organ prowadzący jej uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu, a także kształcącej w tym samym lub zbliżonym zawodzie, to – ze względu na podobną intencję rozwiązania prawnego przewidzianego w § 4 i § 14 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania – zasadna wydaje się rezygnacja z terminu „zawód pokrewny” i zastąpienie go określeniem „zawód zbliżony”.
- 3) Rezygnacji z określania minimalnego okresu trwania nauki zawodu;
Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu jakie będzie obowiązywało od dnia 1 września 2012 r., wprowadza ujednolicony, 3 letni cykl kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych dla wszystkich zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Z tego względu wskazywanie minimalnego 24 miesięcznego okresu trwania nauki zawodu jest bezprzedmiotowe.
- 4) Dostosowania do zmienionego stanu prawnego – w zakresie używanego nazewnictwa i pojęć – przepisów dotyczących obowiązku realizacji programu nauczania przez pracodawcę zatrudniającego młodocianego w celu nauki zawodu;
Programy nauczania już od 2009 r. nie są dopuszczane do użytku przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, tylko przez dyrektora danej szkoły. Ponadto, ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw wprowadza do ustawy z dnia 7 września 1991 r. nowe pojęcie w odniesieniu do kształcenia zawodowego, mianowicie „podstawę programową kształcenia w zawodach”. Obejmuje ono swym zakresem treści dotyczące wszystkich zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Stąd konieczność zaktualizowania, w projektowanym kierunku, § 8 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.
- 5) Dostosowania przepisów do zmienionego stanu prawnego w związku z nowym systemem przeprowadzania zewnętrznych egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, organizowanych na podstawie przepisów oświatowych;

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu jakie będzie obowiązywało od dnia 1 września 2012 r., wprowadza zmiany w dotychczasowym systemie egzaminów. Zewnętrzny egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie będzie organizowany w zakresie jednej kwalifikacji, a nie z zakresu całego zawodu (z wyjątkiem tzw. zawodów jednokwalifikacyjnych – w tym przypadku egzamin dotyczy i nadal będzie dotyczył całego zawodu, chociaż formalnie organizowany będzie z zakresu kwalifikacji).

Ponadto, egzaminy organizowane przez okręgowe komisje egzaminacyjne (OKE) dla uczniów prowadzących kształcenie zawodowe będą przeprowadzane w toku nauki w szkole. Zmiany te dotyczą egzaminów przeprowadzanych z zakresu kwalifikacji wyodrębnionych w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, a więc nauczanych zgodnie z przepisami prawa oświatowego. Oznacza to sprawdzanie w trakcie egzaminu wiedzy i umiejętności nabytych przez młodocianego podczas nauki zawodu.

Dostosowanie do tej zasady, zgodnie z projektem, przepisów § 11 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, pozwoli na jego elastyczne stosowanie zarówno do egzaminów przeprowadzanych w trakcie nauki zawodu młodocianych – uczniów zasadniczych szkół zawodowych, organizowanych przez OKE, jak i do egzaminów kwalifikacyjnych na tytuł czeladnika przeprowadzanych dla młodocianych zatrudnionych u pracodawców będących rzemieślnikami i organizowanych przez izby rzemieślnicze.

Dostosowaniu do nowych zasad egzaminowania służy również nowelizacja § 11 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania. Młodociany pracownik zatrudniony u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem, doksztalający się w zasadniczej szkole zawodowej, zdaje bowiem egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie z zakresu kwalifikacji wyodrębnionej w tym zawodzie, a w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie, zgodnie z przepisami dotyczącymi warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

Charakter dostosowujący do nowo wprowadzonych regulacji z zakresu prawa oświatowego ma również projektowane brzmienie § 11 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania. Nowe przepisy oświatowe zniosły bowiem egzaminy kwalifikacyjne na tytuł wykwalifikowanego robotnika, przeprowadzane przez państwowe komisje egzaminacyjne powoływane przez kuratorów oświaty.

- 6) Formalnego potwierdzenia możliwości kontynuowania przerwanej nauki zawodu (z zaliczeniem do czasu jej trwania okresu nauki odbytej przed przerwaniem) zarówno u dotychczasowego, jak i u innego pracodawcy;

Jakkolwiek przepisy oświatowe nie sprzeciwiają się możliwości kontynuowania przerwanej nauki zawodu zarówno u dotychczasowego, jak i u innego pracodawcy, to dotychczasowa treść rozporządzenia budziła w tej kwestii wątpliwości, także w odniesieniu do możliwości zaliczenia do czasu jej trwania okresu nauki odbytej przed przerwaniem. W wyniku wprowadzenia projektowanych zmian oczywistym stanie się, że przerwana nauka zawodu będzie mogła być kontynuowana: w tym samym lub zbliżonym zawodzie, u tego pracodawcy, u którego została pierwotnie podjęta (tego samego pracodawcy) albo u innego pracodawcy. W przypadku kontynuacji nauki zawodu, czas nauki zawodu odbytej poprzednio, będzie zaliczany młodocianemu do okresu wymaganego do odbycia przygotowania zawodowego, przy czym warunkiem zaliczenia będzie okres przerwy w nauce zawodu trwający nie dłużej niż 12 miesięcy, a w przypadku podjęcia nauki zawodu u innego pracodawcy, dodatkowo sprawdzenie stopnia opanowania zawodu.

- 7) Dostosowania treści przepisów do nowego nazewnictwa wprowadzonego nowelizacją ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;

Z tego względu aktualizacji wymaga § 15 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2012 r.

Projektowane rozporządzenie nie jest objęte zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239,

poz. 2039, z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia – stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) – został opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Żaden podmiot w trybie przewidzianym w tej ustawie nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z treścią § 11a ust. 1 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane regulacje

Projektowane rozporządzenie ma charakter aktualizacyjny i porządkowy, jednakże wpłynie na sytuację pracowników młodocianych – uczniów, którzy podjęli naukę zawodu, gdyż pozwoli im podjąć lub kontynuować naukę zgodnie z nowymi zasadami systemu oświaty.

W zdecydowanie mniejszym zakresie będzie miało wpływ na szkoły, w których odbywają naukę młodociani uczący się zawodu, komisje egzaminacyjne oraz pracodawców zatrudniających młodocianych pracowników, zobowiązanych do realizacji programu ich nauki. Podmioty te i tak byłyby zobowiązane do stosowania programów kształcenia i zasad egzaminacyjnych wprowadzonych znowelizowaną ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Jednakże brak projektowanych zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania doprowadziłby do powstania wątpliwości interpretacyjnych, co stanowi naruszenie zasady poprawnej legislacji.

2. Konsultacje społeczne

Projektowane rozporządzenie było przedmiotem konsultacji społecznych:

- 1) z Komisją Krajową NSZZ „Solidarność”, Forum Związków Zawodowych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.).

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wniosło uwag do projektu, podobnie jak Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Natomiast Forum Związków Zawodowych nie wyraziło opinii w terminie, o którym mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.).

- 2) z Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Polską Konfederacją Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.).

W terminie opinię wyrazili: Związek Rzemiosła Polskiego oraz Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”. Natomiast opinii nie przekazali: Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej oraz Business Centre Club.

Uwzględnione zostały uwagi Związku Rzemiosła Polskiego i Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” do treści nowelizowanego § 11 ust. 2 i 3 rozporządzenia. Budziła ona bowiem wątpliwość, czy dotyczy potwierdzania pojedynczych kwalifikacji zawodowych, czy wszystkich umiejętności związanych z wykonywaniem jednego zawodu.

Proponowane brzmienie § 11 ust. 2 i 3 rozporządzenia nie powinno już budzić takich wątpliwości. Wynika bowiem z niego bezspornie, iż jakkolwiek zewnętrzny egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie będzie organizowany z zakresu jednej kwalifikacji, a nie z zakresu całego zawodu, to w przypadku gdy w zawodzie wyodrębniono więcej niż jedną kwalifikację – młodociany zdawał będzie egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie z zakresu wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w tym zawodzie.

Nie została natomiast uwzględniona uwaga Związku Rzemiosła Polskiego dotycząca § 11 ust. 1 rozporządzenia, w której proponowano żeby egzamin eksternistyczny – zgodnie z nowymi zasadami wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu jakie będzie obowiązywało od dnia 1 września 2012 r. – zdawali również młodociani uczący się zawodów nie wpisanych do kwalifikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Nie jest bowiem możliwe rozszerzenie projektowanym rozporządzeniem zakresu egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie o zawody nieujęte w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. Byłaby to bowiem zmiana wykraczająca poza zakres zmian porządkowych. Na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, nie jest bowiem możliwe prowadzenie nauki zawodu w zawodzie spoza kwalifikacji zawodów szkolnictwa zawodowego u pracodawców niebędących rzemieślnikami. Zgodnie z § 6 ust. 3 tego rozporządzenia, nauka w zawodach nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła może odbywać się wyłącznie u pracodawców będących rzemieślnikami.

Nowelizowane rozporządzenie nie powinno także we własnym zakresie ustalać warunków przystępowania do egzaminu eksternistycznego potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, ponieważ warunki takie zostały już ujęte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie egzaminów eksternistycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 188).

Ponadto wprowadzenie proponowanej zmiany spowodowałoby rozbieżność z przepisami art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, która wyraźnie stanowi, iż egzamin eksternistyczny potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie przeprowadza się z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach, ustalonej dla zawodów nauczanych w systemie szkolnictwa zawodowego, a więc zawodów wpisanych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Związek Rzemiosła Polskiego zgłosił także propozycje innych zmian w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, sygnalizowanych tej organizacji przez środowisko rzemieślnicze, a także przedstawicieli szkół zawodowych, zajmujących się na co dzień szkoleniem młodocianych pracowników.

Nie zostały uwzględnione:

- 1) Uwaga do § 10 rozporządzenia dotycząca wykreślenia postanowienia o szkołach publicznych prowadzonych przez kuratora oświaty, gdyż dotyczy ona nieaktualnego stanu prawnego. Obecnie w przepisie § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia jest mowa wyłącznie o zasadniczej szkole zawodowej, bez dookreślenia organu ją prowadzącego.
- 2) Uwagi do § 11 ust. 4 i 5 rozporządzenia, dotyczące uzupełnienia postanowień tych przepisów o postanowienie „zgodnie z przepisami o egzaminach na tytuły czeladnika i mistrza w zawodzie przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych”, gdyż również zostały zgłoszone w oparciu o nieaktualne brzmienie przepisów.

Przepisy § 11 ust. 5 rozporządzenia zostały uchylone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (Dz. U. Nr 197, poz. 1663). Natomiast obecne brzmienie § 11 ust. 4

rozporządzenia w wystarczający sposób informuje zarówno o podmiotach przeprowadzających egzamin czeladniczy (komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych), jak i o podstawie prawnej przeprowadzenia tego egzaminu.

- 3) Propozycja wprowadzenia w § 12 ust. 1 rozporządzenia dodatkowych przepisów, umożliwiających przedłużanie okresu nauki do 24 miesięcy w przypadku, gdy przerwanie nauki zawodu nastąpiło w związku z ciążą lub macierzyństwem młodocianej. Wykracza ona bowiem poza materię, jaka mogłaby być uregulowana w rozporządzeniu. Ponadto, proponowana zmiana nie w każdym przypadku gwarantowałaby młodocianej dokończenie nauki zawodu po okresie ciąży i korzystania z uprawnień związanych z macierzyństwem, np. w przypadkach, gdy terminowa umowa o pracę ulega przedłużeniu do dnia porodu (zgodnie z art. 177 § 3 Kodeksu pracy). Realizacja tej propozycji w sposób faktycznie gwarantujący ukończenie nauki zawodu, wymagałaby wprowadzenia dla młodocianej pracownicy – matki, odrębnych przepisów ochronnych w Kodeksie pracy. Mogłoby to zostać ocenione jako nierówne traktowanie osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w innej formie niż nauka zawodu.
- 4) Propozycja wprowadzenia w § 12 ust. 2 rozporządzenia dodatkowych postanowień, umożliwiających skrócenie o 3 miesiące nauki zawodu w przypadku, gdy młodociany zakończył naukę w zasadniczej szkole zawodowej. Możliwość taka jest już bowiem przewidziana w tym przepisie, który stanowi, że „pracodawca, na wniosek młodocianego (...) może wyrazić zgodę na skrócenie czasu trwania nauki zawodu, nie więcej jednak niż o 12 miesięcy, jeżeli młodociany nie dokończył nauki w zasadniczej szkole zawodowej”.
- 5) Propozycje, służące stworzeniu możliwości zawierania umów o pracę w celu przygotowania zawodowego w formie nauki zawodu z osobami pełnoletnimi. Propozycje takie wykraczają bowiem poza upoważnienie ustawowe do wydania rozporządzenia na podstawie art. 195 § 2 Kodeksu pracy. Są również niezgodne z art. 190 § 1 Kodeksu pracy, który stanowi, iż młodocianym w rozumieniu Kodeksu pracy jest osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat. Zatem, nie jest dopuszczalne – w świetle przepisów ustawowych – zatrudnianie w celu przygotowania zawodowego

osób powyżej 18 roku życia. Nie jest więc możliwe wprowadzenie wyjątku od tej zasady lub odmiennego uregulowania w rozporządzeniu wykonawczym do Kodeksu pracy.

Z uwag zgłoszonych przez Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan” nie uwzględniono uwagi dotyczącej zasad dotyczących współpracy dyrektorów szkół z pracodawcami w zakresie dopasowania programów nauki do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Zgodnie bowiem z § 5 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. Nr 89, poz. 730), przed dopuszczeniem programu nauczania dla zawodu do użytku w danej szkole, dyrektor szkoły może zasięgnąć opinii specjalistów z zakresu danego zawodu, w szczególności pracodawców, przedstawicieli stowarzyszeń zawodowych i pracowników naukowych. Zasada ta została utrzymana także w nowoprojektowanym rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników. Zabezpiecza ona należyty udział pracodawców w zakresie dostosowywania programów nauczania do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Nie uwzględniono również uwagi do nowelizowanego § 6 ust. 1 rozporządzenia. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, kształcenie w zasadniczych szkołach zawodowych we wszystkich zawodach nauczanych w tym typie szkoły będzie realizowane w cyklu 3 letnim, zatem również nauka zawodu we wszystkich zawodach „szkolnych” będzie prowadzona w cyklu 3 letnim. Wyjątek stanowi nauka zawodu u pracodawców będących rzemieślnikami, która może odbywać się także w zawodach odpowiadających danemu rodzajowi rzemiosła, nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, lecz określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Taka konstrukcja przepisów zabezpiecza należyte wymóg kształcenia

zawodowego pracowników młodocianych w 3 letnim okresie nauczania i realizację obowiązku nauki (do ukończenia 18 roku życia).

Nie ma jednocześnie ryzyka, że w przypadku niedostatecznego opanowania umiejętności potrzebnych do wykonywania określonego zawodu, młodociany zostanie pozbawiony możliwości wydłużenia okresu nauki. Nowelizacja rozporządzenia nie zmienia rozwiązania prawnego zawartego w jego § 12, zgodnie z którym „jeżeli młodociany doksztalający się w zasadniczej szkole zawodowej nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej lub nie ukończył szkoły, pracodawca, na wniosek młodocianego, albo izba rzemieślnicza, na wniosek pracodawcy będącego rzemieślnikiem i młodocianego, może przedłużyć czas trwania nauki zawodu, nie więcej jednak niż o 12 miesięcy, w celu umożliwienia dokończenia nauki w szkole, a w innych uzasadnionych przypadkach nie więcej niż o 6 miesięcy”.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana regulacja nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja pozytywnie wpłynie na rynek pracy ze względu na współgranie z przepisami oświatowymi w kierunku bardziej aktualnego i zgodnego z najnowszymi standardami oświatowymi przygotowania zawodowego młodocianych. W związku z tym, mogą oni stać się bardziej poszukiwanymi na rynku pracy pracownikami, a przez to osobami mniej zagrożonymi bezrobociem.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność krajowej gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Projektowana regulacja może mieć wpływ na sytuację i rozwój regionalny, gdyż pozytywnie wpłynie na rynek pracy, także regionalny.